

m., ob pol osmih zjutraj je bila za udeleženko tečaja zborna sv. maša z ljudskim petjem; cerkveni govor jim je pokazal pot, kako postati krepostna žena, kakoršno zahteva slovenski narod. Po cerkvenem opravilu je gđc. Maroltova iz Celja predavala »o našem tisku«. Vso lepoto krščanskega življenja in njegovo pot je pokazala v svojem globoko zamišljenem govoru »dekle v krščanstvu« domača učiteljica gđc. Stanka Schreinerjeva. »Poslanstvo dekleta« je predvsem v dejavni ljubezni, ki more zdraviti rane naše družbe. S tem govorom je zaključila predavanje gđc. Krušičeva iz Celja. — Primeren sklep tega tečaja je bila »materinska proslava« v nedeljo popoldne. Dekliški krožek je vprizoril Meškovo dramo »Matie, ki odkriva neizčrpne globine materinske ljubezni. Kot uvod je počala tople besede o materi tudi domača učiteljica gđc. Jagrova. Spremljale so igro: zborna deklamacija deklic »Sirota« in simbolična slika »Kaj pa delaš, Anzeljček«. Najprisrčnejše veselje je napravilo »rajanje malih Slovenk«. Zlata semena so padala ob tečaju v dekliška srca. Naj Bog blagoslovi to setev, da bi dekleta mnogo doprinesla k preporodu slovenskega ljudstva!

Slovenci v Zagrebu. Velikonočne praznike, ki so bili letos na zunaj pusti in sneženi, smo pri Sv. Roku lepo preživeli. Ljudi je prišlo vedno več, kot jih je moglo v cerkev. Tudi belo nedeljo, ko je preteklo že šesto leto, kar se zbiramo pri Sv. Roku, smo skromno, a lepo proslavili. Pri praznikih pa se je začelo zopet življenje v Slomšekovem društvu, kjer je bilo ob praznikih nekoliko mrtvo. Zopet imamo predavanja, zopet so pevske in igralske vaje. Za prihodnjo nedeljo 18. aprila zvečer ob osmih, namreč pripravljaj-

Za mesec maj

vam nudimo sledeče kipe:

Srce Marijino							
cm	17	20	25	30	35	37	42
Din	25.-	44.-	50.-	50.-	94.-	102.-	110.-
Marija Brezmadežna							
cm	12	15	21	25	28	30	
Din	8.-	12.-	30.-	56.-	45.-	62.-	80.-
cm	42	60	85				
Din	150.-	300.-	400.-				
Lurska Marija							
cm	16	20	25	37	42	50	90
Din	12.-	40.-	50.-	102.-	125.-	160.-	350.-
Marija z Jezusom							
cm			25	65			
Din			55.-	160.-			

Pri naročilu napišite velikost in ceno.

Priporočamo se za naročila!

TISKARNA SV. CIRILA V MARIBORU.

mo kar dve igri s petjem. Nastopili bodo naši pevci in pevke, ki so že večkrat pokazali svoje lepe glave in igralske zmožnosti. Pričakujemo polno dvorano poslušalcev. Tudi ob ponovitvi »Ben Hurja« je bila prireditev zadovoljivo obiskana.

časom jugoslovanske uprave v plebiscitnem delu je bil tudi član Narodnega sveta. Po nesrečnem plebiscitu je prišel za tajnika v občino Prevalje leta 1921. Bil je tudi tajnik gasilske čete in odbornik kluba koroških Slovencev. Pred hišo žalosti je zapel moški zbor »Vigred se povrne«. Iz Pliberka in Libuč so prišli gasilci in tudi pevci. Nad vse častno so bile tudi zastopane gasilske čete iz vse doline. Domača gasilska četa je spremljala pokojnika tudi z godbo. Pogreb je vodil upravitelj župnije g. kaplan Mlaker Jožef ob asistenci kaplanov škafarja in Močilnika. Ob grobu so se od rajnega poslovili kaplan Mlaker, župan Kugovnik, Lahovnik in Fr. Kranjc iz Slovenjgradca. Naj počiva v miru! Preostalim pa naše iskreno sožalje! — Na belo nedeljo so pokopali Matijo Renar, po domače Elekerja, ki je po dolgi in mučni bolezni umrl v 75. letu starosti. Pokojni je bil tudi 40 let cerkveni ključar farne cerkve. Ob odprtem grobu se je poslovil od njega mežiški g. župnik J. Hörnbek. Naj v miru počiva!

Hoče. Dne 1. aprila je umrl v mariborski bolnišnici mladi Vilko Toplak, učenec 1. razreda ljudske šole pri Devici Mariji v Brezju, župnije Hoče. Stopil je na rjav žrebelj, se zastrupil in v par dneh je umrl. Njegova smrt je napolnila z žalostjo in tugo srca dragih staršev, učiteljev in součencev. Kajti sedemletni Vilko je bil dober, blag, ubogljiv sin svojim staršem, izredno nadarjen, pazljiv in marljiv učenec svojim učiteljem. Z njim je zgubila brezijska šola najboljšega učenca, za katerim vsi žalujemo. Svojo ljubezen do njega smo mu pokazali s prekrasnim pogrebom, kakoršnega mariborsko pokopališče na Pobrežju že dolgo ni doživelo. Vsi učenci brezijske šole so se zbrali že mnogo pred 3. uro popoldne v soboto 3. aprila na pobrežjskem pokopališču, kjer smo truplo dragega Vilka položili k večnemu počitku. Od rajnega so se poslovili številni sorodniki in znanci, šolski upravitelj g. Petrovič in razredna učiteljica gđc. Saur. V ganljivem govoru je katehet g. Jerman orisal mlado pa lepo, vzorno življenje mladega dečka, pridnega ko angelj. Nato so součenci dobesedno zasuli mlado gomilo z rožami in vencji. Spavaj sladko, dragi Vilko!

Sv. Marko niže Ptuja. Velik pogreb, kakor ga že dolgo ni videla markovska župnija, se je

Odprta noč in dan so groba vrata.

Prevalje. Ob ogromni udeležbi vse župnije na velikonočni pondeljek pospremili k zadnjemu počitku občinskega tajnika Franca Müller. Pokojni se je rodil 4. oktobra 1884 kot sin zavednih slovenskih staršev v št. Janžu v Rožu na

Koroškem. Udeleževal se je povsod kot zaveden Slovenec. Več let je bil slovenski občinski tajnik v Slovenskem Pliberku, nato pa občinski tajnik v Libučah pri Pliberku, in sicer pod zupani Podričnikom, Hartmanom in Kraljem. Med

postavljajo čedalje močnejše stroje v promet. Najvišje število lokomotiv, namreč 65.358, je bilo v Uniji leta 1924. Odtlej je število neprestano nazadovalo. Statistika podaja naslednjo sliko: Leta 1916 je bilo 61562 lokomotiv s povprečno vlačilno silo 33.188 kg na lokomotivo. L. 1924, kakor rečeno 15.358 lokomotiv s povprečno vlačilno silo 39.980 kg. L. 1934, torej deset let pozneje, je bilo lokomotiv 48.000, vsaka pa je lahko vlekla 47.700 kilogramov.

Vojak v fraku in cilindru. Miličniki, ki se bore na strani španske vlade, so valed pomanjkanja uniform oblečeni v tako obleko, kakor jo pač najdejo. Zadnje dni pa je padel v roke kot ujetnik

»Cenca,« se je brat prestrašil, »hudo si bolna. Gledati bo treba, da dobiš pomoč v hišo. Rekel bi ...«

»Ne, ne,« mu je segla v besedo in glas ji je donel zopet močnejše. »Nekaj bi ti rada povedala, nekaj — če boš tiho.«

»Pusti zdaj! Saj vidiš, kako te daje, če govoriš,« jo je opomnil, radoveden je pa le bil.

»Pa moram!« je bila trdovratna. »Če sem tudi obljubila, da bom tiho — enkrat le mora na dan! Anza ne sme na večno trpeti zaradi te krivice.«

»Tedaj povej, če misliš, da ti bo potem laže, pa le hitro,« je silil možičelj.

Cenca pa je stisnila ustna in molčala. Po vsem telesu je drgetala, hlatala je po sapi: videti je bilo, da je vihra v njeni duši in da se ne more odločiti. Iznenada je dvignila glavo in sunkoma izbruhala iz sebe čudno pripoved:

»Anza, moj rejnec, ni Kresnik, ampak — ampak Kristalnik ... Njegova mati je grofična Lucija Kristalnik, zdaj grofica Javorska. Grofična se je spečala z enim izmed očetovih hlapcev in je s tem dobila otroka ... Anzana ... Stari grof Kristalnik ni smel o tem nič izvedeti; bil je strašno nagel, bil bi hlapca na mestu ustrelil in hčer na žive in mrtve pretepel ... Zato je prišla grofična Lucija k nam v Črni boršt. Zdravnik ji je svetoval smrečje, ker je verjel, da ima na pljučih kaj ... Meni in mojemu možu je obljubila veliko denarja, če ji pomagava, da se pred svetom

skrije ... Precej časa je ostala pri nama v lesu ... tu se je otrok rodil ... Midva sva dejala, da je sin njegove bratranke, ki da je v Celovcu umrla, ko ji je otrok prišel na svet ... Nihče ni kaj sumil in do danes nihče ni prišel na to goljufijo.«

Utrujena je omahnila. Žena v naslonjač in si je oddahnila, kakor da se je iznebila težkega kamna, ki jo je tlačil na prsni. Gašpar je sedel tiho kakor zajec in je poslušal z usti in ušesi; rad bi bil še več kaj čul. Ko sestra ni več zinila, je vprašal:

»Cenca, ali je res vse to, kar si zdaj povedala?«

»Ko ne bi bilo, bi ti ne bila pravila,« ga je ošvrknila.

»Ljudje pa pravijo, da so njegovi starši neki cirkuški komedijanti.«

»Ljudjem obvisijo jeziki navadno na kaki kolzarji.«

»Kako pa je potem prišel Anza h komedijantom v cirkus?«

»To nikogar ne briga,« je zavpila ženska jezno in se začela zopet tresti.

Čez nekaj časa je Gašpar zopet poprašal:

»Ali ve Anza kaj za svojo pravo mater?«

»Ničesar ne ve. Razen mene in grofice Lucije ve morda še mladi grof Kristalnik, pri katerem je Anza za jagra, kaj o tem. In zdaj še ti. Drugače pa živa duša ne.«

vii v spremstvu treh gg. duhovnikov v nedeljo 4. aprila dopoldne po Markovcih od hiše žalosti do župne cerkve in potem na pokopališče, ko smo spremljali k večnemu počitku vriega, komaj 23letnega mladeniča Janeza Primožiča. Bil je doma iz dobre krščansko-zavedne hiše, kar je tudi pokazal v vsem svojem življenju in delovanju. Postal je žrtev zavratne bolezni jetike, ki ga je v šestih tednih spravila v grob. Neprecenljivo je njegovo delo za podvig in procvit vseh naših katoliških društev. Bil je član in odbornik Bralnega društva, izvrsten igralec na odru, član fantovskega odseka in pridni cerkven pevec. Težko nam bo nadomestiti zlasti v društvenem delu to vrzel, ki nas je zadela s smrtjo našega Janeza. Pa, kakor smo čitali na enem izmed vencev napis: »Mi člani Bralnega društva molimo za tvojo dušo«, tako v resnici hočemo prositi Vsevišjega Boga, da naj bo njemu bogat plačnik, žalujočim staršem in sestram pa najboljši tolažnik!

Svetinje. Na praznik sv. Jožefa smo tukaj spremljali k večnemu počitku Antona Pfeiferja,

mlinarja iz Mihalovcev. Rajni, ki je dočkal čez sedem križev, je bil mnogo let oskrbnik goric graščine Ormož in velikonedeljskega križniškega reda. Zalost domačih je bila tem večja, ker je rajni umrl na potu domov. Pri odprtem grobu se je poslovil od rajnega v lepih besedah predsednik mlinarske zadruge g. Peter Zdravec iz Ormoža v spremstvu drugih mlinarjev iz okolice. Rajni zapušča žalujočo ženo in dve nedorasli hčerki. Naj mu sveti večna luč! Preostalim sorodnikom naše sožalje!

Sv. Jernej pri Ločah. Tukaj je umrl 79 let star Ofič Blaž, prejšnji dolgoletni organist in cerkovnik. Bil je samouk v orgljanju, a tudi v vsakem drugem oziru silno »praktič«. Dasiravno se nikoli ni učil pri nobenem mojstru, se mu je vendar vse posrečilo, kar je v roke vzel. Bil je krojač, fotograf, kifučavničar, mizar, popravljal je ure in harmonike in delal celo harmonije. Enega ima naša šola, in si ga lahko vsak ogleda. »Škoda je Ofiča in njegovega znanja, ki gre z njim v grob« tako tukaj splošno sodijo. Naj v miru počiva!

brane prispevke se je nabavilo in razdelilo: 51 parov novih čevljev, 10 starih popravljenih, blago za oblekce 41 deklicam, flanelja, barhenta in platna 112 otrokom, drugim nogavice, odeje, živila. Stroški znašajo: za čevlje 6173 Din, za blago 2834.50 Din, za druge potrebsčine 322.50 Din. Svota vseh izdatkov je 9330 Din. Od te svote so domači obrtniki prejeli 5141 Din, ostalo je šlo za blago. Socialni odsek izreka vsem blagim darovalcem in dobrotnikom v imenu obdarovane revne šolske mladine najtoplejšo zahvalo.

Sv. Marjeta ob Pesnici. Nezasiššana surovost ali neumnost. V službi nekega tukajšnjega posestnika sta se sprla hlapec in dekla. Da si pohladi svojo jezo, je hlapec s pomočjo sosednjega hlapca neke noči živim gospodarjevim svinjam narezal vse parklje. Po živinozdravnikem ogledu ni gotovo, da se bodo svinje vsled preobilnega gnojenja ran mogle pozdraviti ter gospodar že sedaj trpi prav občutno škodo. Po zaslugi marjeških orožnikov čaka še komaj 15letnega zlikovca in njegovega hudobnega tovariša zaslužena kazen. Dogodek je vsled svoje izredne neusmiljenosti vzbudil ogorčenje cele župnije, saj slične hudobije ne pomnijo najstarejši župljani.

Apače niso navajene na točo, celo v poletnem času redkokedaj pade malo toče. Letos pa je bila izjema. Toča, ki je dne 7. aprila popoldne prihrumela iz Halbenraina preko Mure v smeri proti Sv. Benediktu v Slov. goricah, si je Apače vzela za svoje središče. V nekaj minutah je bilo belo kot v najhujšem snežnem metezu. Polje, ki letos ne kaže dobro, in sadonosniki so precej trpeli. — Župnik g. Ivan Čilenšek je te dni odšel na operacijo v ormoško bolnišnico. Farani želijo, da bi se preč. gospod kmalu zdrav vrnil med nje.

Mala Nedelja. Po enoletnem oddihu se je naša JNS naenkrat zopet zganila. Imela je na cvetno nedeljo svoj občni zbor. Mislimo, da o svojem delu tokrat ni imela kaj poročati, ker se skozi celo leto ni nič čulo o njenem življenju. Zato pa so poročali o delu drugih. Še celo o našem občinskem odboru so dali izčrpno poročilo. Hudo so ga prijeli, ker baje nič ne dela, posebno ker še ne nadaljuje započete ceste v Rožnem dolu itd. Ko smo bili mi, so rekli neki velemož, se je delalo na cestah; občinski dom imamo, ta-

Prevalje. Predpretekli teden je pogorela hiša Marije Konečnik, posestnice na Lomu pri Mečici. Nesreča je tem večja, ker je pred tremi leti udarila streha v hlev, ki ga je šele letos dokončala. Vendar pa pričakujemo od sosedov, da ji v tem trenutku priskočijo na pomoč! — S 1. aprilom se je preselil sedež sreskega načelstva iz Prevalj v Dravograd. Vse dni, ko je trajala preselitev, je bil Dravograd okrašen z zastavami. Občinski odbor v Dravogradu pa je imenoval sreskega načelnika g. Ivana Milača za častnega občana.

Sv. Anton na Pohorju. Prihodnjo nedeljo, tretjo po Veliki noči, bo pri nas sv. opravilo po navadi, to je ob devetih, ker se lani romarski shod ni obnesel. Pač pa bi bilo dobro, če bi se zavedni Antončani udeležili igre »Dom« v Ribnici, ki jo priredi Katoliško prosvetno društvo v Katol. domu istega dne ob treh popoldne.

Sv. Antona na Pohorju. Po neznosno grdih

dneh, kar se vremena tiče, je nastopila spomlad. Vse že brsti in poganja. Poljsko delo se je pričelo. Želimo le, da bi »španska«, ki nas nadleguje, kmalu prenehala ter jo odkurila, na špansko! — Vse častilce sv. Antona opozarjamo na te-le shode: binkoštni pondeljek 17. maja, Antonovo 13. junija in na »lepo nedeljo« 20. junija.

Ruše. Socialni odsek občinskega odbora v Rušah je o Veliki noči sklenil pomožno akcijo za preskrbo revne in pridne šolske dece z najpotrebnejšo obleko, obutvijo in perilom. Nabral je v ta namen pri industrijskih podjetjih, društvi in posameznikih svoto 11.093 Din. Darovali so: Tvojnica za dušek 4000 Din, Industrijsko podjetje Pogačnik 1000 Din, g. ravnatelj Krejčič 500 Din, Posojilnica Ruše 500 Din, Bralno društvo Ruše 300 Din, Podružnica sv. Cirila in Metoda Ruše 400 Din, Prosvetno društvo Ruše 300 Din, Streška družina Ruše 400 Din, Ruški fantje 300 Din, Sokol Ruše 200, Železoprometna družba 200 Din, odborniki socialnega odseka so nabrali 1699 Din, šolski otroci so nabrali 744 D, posamezniki so darovali 450 Din. Razno blago so dali: Tekstilna tovarna Ruše, Doctor in drug v Mariboru, konzumno društvo v Rušah. Za na-

»Ali ne bi Anzanu tudi povedala?«

»Ne, ne, ne morem,« se je žena razburila. »Nikoli mi ne bi odpustil. Za ves svet mi ni; le tega ne, da bi me moj pob zamrzal, le tega ne!«

»Ali naj mu jaz povem? Bo vsaj vedel, pri kom je za jagra.«

»Poskusi mi to! Če le besedo zineš, te prekolnem in urečem do devete martre.«

»Zakaj potem si mi vse to povedala?«

»Le zato, da veš. Skrivnost se ne sme izgubiti. Nekdo jo mora ohraniti.«

»Ah, zdaj vem! Ko umreš, naj bi jaz Anzanu povedal!«

»Ne bom umrla — še dolgo ne. Boš ti prej umrl kakor jaz. Toda prisezi mi, da ne črhneš nikomur ne besede o tem!«

»Tiho bom kakor dežnik, kadar je zaprt.«

»Ah, ko pa tega odpreš, se ti bo tudi gobec razčesnil in odprl, ali, butelj?«

»Če ti streha ni po volji, tedaj bom pa tiho kakor kukujca v šentkatarinjem.«

»Tiho mi bodi in molči ko grob!«

»Nikomur ne črhnem o vsem, kar si mi povedala.«

»To mu lahko rečeš, da mu pustim hišo in vse, kar imam. Če pa še kaj več počenčaš, tedaj naj ti jezik v goltancu zamrzne! Varuj se mojih urokov!«

Možic ji je prestrašeno pogledal v oči in je stegnil roki, kakor da odpira dežnik, da bi se ubranil njenih rotitev in urokov. Dejal je plaho:

»Cenca, ali bi še kaj?«

»Da! To: pojdi!« je rekla rezko.

»Saj že grem. Nekaj te še prosim. Vzemi koga k sebi! Bolna si. Če se ti kaj pripeti, nimaš nikogar blizu.«

»Jaz nisem bolna in meni se ne pripeti nič. Če mi bo koga treba, bom že povedala... Ne zabi, kar sem ti rekla! Zdaj pa pojdi!«

Odprla mu je in ga stiščala skozi duri. V sosedni sobi je besno zalajal pes.

Ko je Gašpar počasi migal proti domu, se je venomer stresal, prav tako, kakor da ga je brez strehe ujela huda ploha.

Cenca pa se je sesedla v naslonjač in je jela stokati in tožiti:

»Vse zaman! Vse! Vse! Mislila sem, Gašparju, temu bom mogla danes vse povedati. Pa ne morem, ne morem! Ne gre mi z jezika in ne gre. Prepozno je, več ko dvajset let je prepozno. Prav tega, tega najhujšega ne smem, ne morem nikomur povedati. Ko bi to prišlo na dan, na sramoto me postavijo, čez trg me zavlečejo, s kamni me pobijejo. Ojoj, ojoj!«

nacionalističnim četam neki miličnik s posebnic svojevrstno »uniformo«. Obleden je bil, kakor bi bil namenjen na kake višjo družabno prireditve, namreč v frak, s cilindrom na glavi.

Plinska maska z zračno črpalko

Holandski listi poročajo o izumu neke amsterdamske tvrdke za izdelovanje plinskih mask. Pri njenih novih maskah se dihalni zrak ne vdihava skozi filter z močjo pljuč, temveč s pomočjo ročne črpalke. Te maske so posebno pripravne za starejše osebe in otroke, ki so jim dosedanje maske pri dihanju delale pogostoma težave. Poskusi, ki so jih napravili v bolnišnici Rdečega križa v Haagu, so bili baje zelo uspešni.

(Dalje sledi.)